A°. 1855.

N°. 280.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

MAANDAG 26 NOVEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 23 november.

De Koning van Sardinië, die in de eerste week van december in Engeland te gemoet wordt gezien, zal, naar men verzekert, slechts vijf dagen aldaar vertoeven. Hij wordt te Windsor, waar prachtige toebereidselen tot dat einde gemaakt worden, door koningin *Victoria* ontvangen. Te Londen zal hij door dezelfde straten en parken rijden als keizer *Napoleon* gedaan heeft, en bij de geestdrift die voor dien dapperen en edelen Bondgenoot heerscht, wacht hem ongetwijfeld eene geestdriftige verwelkoming der bevolking. Denkelijk bezoekt hij de City, het kristallen paleis te Sydenham en Woolwich. Bij het verlaten van Engeland zal een Engelsch oorlogschip hem naar België overvoeren.

Gisteren heeft de Gemeenteraad van Londen zich met het voorstel vereenigd om den Sardinischen Monarch een adres van gelukwensching en een eeremaaltijd in de Guildhall aan te bieden.

— De heer *Labouchere*, de nieuwe minister van koloniën, dingt op nieuw naar de stemmen der kiezers van Taunton, hetwelk hij vertegenwoordigt. In de zeer kortsprakige circulaire welke hij aan hen gerigt heeft belooft hij „de krachtige voortzetting van een oorlog te zullen ondersteunen, die ten gevolge van eene onregtvaardige en stelselmatige aanranding ontstaan is."

— Ook de *Times* wijdt heden een betoog aan een thema hetwelk sedert lang door bladen van den tweeden rang behandeld was, en tracht de noodzakelijkheid eener onverwijlde ontbinding van het Parlement aan te toonen. Volgens dat blad vertegenwoordigt het drie jaren geleden gekozen Lagerhuis de meening der Natie niet meer. De heeren *Bright*, *Cobden*, *Gladstone* en *Disraëli*, lord *J. Russell*, sir *J. Graham*, de heer *Sidney Herbert* en lord *Stanley*, de voornaamste sprekers in dat Huis derhalve, verdienen het vertrouwen hunner kiezers niet langer, en indien Engeland wil dat de oorlog met kracht worde voortgezet, moet het andere mannen hebben om zijne belangen op het spreekgestoelte te verdedigen. Het Ministerie moet zich dus, volgens den *Times*, niet meer aan dit Huis der Gemeenten vertoonen, waar de grootste talenten tot de Oppositie behooren. Uit zoodanige redeneringen zou men geneigd zijn te besluiten dat de voordeelen welke sedert de prorogatie van het Parlement behaald zijn weinig gebaat hebben om de stelling van het Kabinet, aan welks hoofd lord *Palmerston* staat, te verbeteren.

— De *Morning Chronicle* deelt de volgende depêche van gisteren uit Berlijn mede:

„De president-minister *von Manteuffel* heeft twee of drie malen een langdurig onderhoud met den baron *von Budberg*, ambassadeur van Rusland, gehad. Die zamensprekingen hebben, zegt men, het leggen der grondslagen van nieuwe onderhandelingen, welke van Rusland uitgaan, tot onderwerp. De baron *von Budberg* zal die, bij zijn zeer kort op handen zijnde bezoek te Petersburg, den Czaar voorleggen. — De ligting van recruten in Polen wordt op de krachtdadigste wijze voortgezet. De grenzen zijn, ter voorkoming van het ontvlugten der manschappen, zoo goed versperd, dat de handel zelf daardoor gestremd wordt. Men zegt, dat de generaal *Korff*, die uit hoofde van zijn gedrag bij de schermutseling tusschen de kavalerie bij Eupatoria ontslagen werd, overleden is.

„Ten gevolge van het stijgen der graanprijzen in Pruissen gelooft men dat het stoken van granen verboden en de premie bij den uitvoer van alcohol opgeheven worden zal."

— De generaal-majoor *F. Markham*, wiens overlijden bereids vermeld is, was de tweede zoon van den admiraal *J. Markham* en de kleinzoon van dr. *Markham*, aartsbisschop van York. Ten jare 1824 trad hij als vaandrig in dienst, nam in 1837 aan het dempen van den opstand in Canada deel, ontving in het gevecht bij St. Denis vier wonden en werd daarna gedurende korten tijd bij den staf geplaatst. Vervolgens ging hij, met den rang van luitenant-kolonel, met het 32ste regement naar Oostindië en maakte den veldtogt van 1848 tot 1849 in Punjaub mede. Aan het hoofd der tweede infanterie-brigade werd hij bij het beleg van Moulton gekwetst en hielp in januarij van het laatstgenoemd jaar die stad veroveren. Na den slag bij Gujerat werd hij tot generaal-adjudant bevorderd en bleef als zoodanig bij den staf tot aan zijne bevordering tot generaal-majoor. Slechts twee dagen nadat hij als zoodanig het bevel te Peishwa had op zich genomen werd hij teruggeroepen, om het bevel over eene divisie des legers in de Krim te aanvaarden. Zijn ijver was zoo groot dat hij, in het midden van het heete jaargetijde, de reis naar Calcutta in den voorbeeldeloos korten tijd van achttien dagen aflegde, en aan de toen doorgestane vermoeijenissen schrijft men de oorzaak der ziekte toe die in zijnen dood is geëindigd. Zoodra hij in de Krim aankwam aanvaardde hij het bevel over de tweede divisie, aan wier hoofd de generaal *Pennefather* gestaan had, en voerde haar bij den aanval op de Redan aan. Hij woonde den val van Sebastopol nog bij, maar zijne krachten namen toen zoo sterk af dat hij huiswaarts moest keeren. Nog geene maand na zijne aankomst te Southampton blies hij eergisteren, op 50jarigen leeftijd, den laatsten adem uit. Hij was ridder der Bathorde en aide-de-kamp der Koningin, en behoorde onder degenen die eene belooning voor uitstekende diensten ontvingen.

— Drie officieren van het 3de regement ligte infanterie van het Duitsch hulplegioen, namelijk een luitenant en twee vaandrigs, zijn in hechtenis genomen op het oogenblik dat zij zich te Southampton naar Amerika wilden inschepen. Een krijgsraad heeft hen tot de straf der degradatie veroordeeld, welke dan ook voor het front van het regement bij trommelslag volvoerd is.

— De heer *Copeland*, buitengewoon heelmeester der Koningin, en die zich door verschillende werken in het chirurgicaal vak een gunstigen naam verworven heeft, is den 19 dezer in den ouderdom van 74 jaren te Brighton overleden.

— Hier ontvangen brieven uit Petersburg zeggen dat daar de grootste somberheid met het oog op de toekomst heerscht, naardien men stellig gelooft dat de Geallieerden in het voorjaar die hoofdstad zullen aantasten. Gedurende den winter zou zij, in dat vooruitzigt, met eene dubbele linie van versterkte werken worden omgeven.

PARIJS den 22 november.

De Koning van Sardinië is heden alhier met zijn talrijk gevolg aangekomen en met de grootste geestdrift begroet; zijn intogt alhier ging met groote staatsie gepaard, terwijl prins *Napoleon* hem een eind wegs was te gemoet gereisd. Z. M. heeft zijn intrek genomen in het paleis der Tuileriën, terwijl een gedeelte van zijn gevolg in het *Hotel du Louvre* verblijf zal houden.

Na korten tijd aan het hotel der prefectuur te Marseille vertoefd en een bezoek aan de Groothertogin van Baden gebragt te hebben, had de Koning van Sardinië gisteren morgen ten elf ure van daar de reis naar Lyon vervolgd, waar men des avonds ten zes ure aankwam onder het gebulder van het geschut en het gejuich der menigte. Na den nacht te Lyon doorgebragt te hebben, heeft Z. M. heden de reis naar deze hoofdstad vervolgd.

De Koning der Belgen zou door den Keizer uitgenoodigd zijn gelijktijdig met den Koning van Sardinië naar Parijs te komen, maar ten antwoord hebben doen geven dat zijne gezondheid hem thans niet toelaat de reis te ondernemen.

— Aan keizerin *Eugenie*, zijne dierbare en veelgeliefde gemalin, een bijzonder blijk zijner genegenheid willende geven, heeft de Keizer bij besluit van 18 dezer bepaald, dat de huizen van opvoeding van het Legioen van Eer onder de bescherming der Keizerin worden geplaatst.

— De Spaansche Cortes hebben in hunne zitting van den 21 dezer artikel 6 der Constitutie goedgekeurd, zoo als dit door de commissie is gewijzigd. Volgens de eerste redactie van dit artikel werd daarbij bepaald, dat alle Spanjaarden, zoo zij daartoe de noodige bekwaamheid bezaten, alle ambten zouden kunnen erlangen. De heer *Figueras*, gedeputeerde der oppositie, had voorgesteld hier tot meerdere duidelijkheid bij te voegen, dat de adelijke titels zelfs niet noodig zouden zijn voor de betrekkingen ten Hove, welk amendement werd ondersteund door den heer *Olozaga* en bestreden door de generaals *O'Donnell* en *Zabala*, de ministers van oorlog en van buitenlandsche zaken. De commissie voor de Constitutie heeft eene soort middelweg ingeslagen en verklaard dat de adelijke titels niet noodig zijn, zonder gewag te maken van de betrekkingen ten Hove, hetwelk is goedgekeurd, zoodat het amendement, zoo al niet in de bewoordingen, echter in den geest heeft gezegepraald. In weerwil dezer beslissing zouden de heeren *Olozaga* en *Zabala* op hun ontslag blijven aandringen, de een als gezant te Parijs en de ander als lid van het Kabinet.

KEULEN den 23 november.

Prinses *Marianne* der Nederlanden is den 21 dezer van het slot Erbach in de Rheingau te Bonn aangekomen, om haren zoon, prins *Albrecht* van Pruissen, te bezoeken.

— Het plan der Oostenrijksche Regering, om ten jare 1859 eene tentoonstelling van nijverheid te houden, aan welke waarschijnlijk alle Staten van Europa zullen kunnen deel nemen, schijnt meer en meer kans op verwezenlijking te hebben.

Ook te Weenen schijnt de veel gerucht makende zinsnede in de bekende toespraak des Franschen Keizers niet gunstig opgenomen te zijn. Zelfs een dagblad, dat vroeger alles wat in Frankrijk geschiedde in een rozenkleurig licht beschouwde, zegt nu daarvan: „De opvatting als zou keizer *Napoleon* een beroep op de massas tegen de Regeringen doen miskent de stelling diens Keizers, zoowel voor het tegenwoordige als van den aanvang zijner regering af. Een Monarch kan onmogelijk eene andere openbare meening erkennen dan die zich door de wettige organen der Staten uit."

— Het officieel dagblad van Petersburg van 13 dezer behelst drie eigenhandige brieven des Keizers, den 31 october te Nicolaïeff uitgevaardigd, en bij welke de generaals *Solowin*, chef der militie in het gouvernement Smolensko, *Stroganoff*, in het gouvernement Moskou, en graaf *Galitzin*, in dat van Tula, uit die betrekkingen ontslagen worden. De Keizer betuigt nogtans tevens die generaals zijnen warmsten dank voor hunne bewezene diensten, van welke zij alleen ontheven worden ten gevolge der inlijving van de militie bij het staande leger. Ter vervanging der equipage van de vloot in de Zwarte Zee, die grootendeels omgekomen is, zijn de instructie-bataillons te Nicolaïeff tot op zes vermeerderd, maar nagenoeg geheel uit recruten zamengesteld. Gedurende zijn bezoek aldaar heeft de Keizer hen geïnspecteerd. Uit Odessa schrijft men dat Z. M., in weerwil dat hij daar met de grootste geestdrift ontvangen werd, zich uiterst neerslagtig vertoonde.

Verder wordt den 15 dezer uit Petersburg gemeld hoe aldaar over een plan tot algemeene volkswapening beraadslaagd wordt, die, in tijd van nood, als derde ban onder de wapenen zou worden gebragt, en voorts dat het leger van het centrum, welks hoofdkwartier te Kiew onder de bevelen des generaals *Pantoutine* is, door de inlijving der militie uit het gouvernement Wladimir eene versterking van 10,000 man heeft verkregen.

— Aan een Frankforter blad wordt voor Sebastopol geschreven: „De operatiën der Geallieerden tegen de Noorderforten zullen weldra aanvangen. De door keizer *Napoleon III* uitgevonden vlottende batterijen, welke te Kinburn reeds met zoo goed gevolg aangewend zijn, zullen daarbij de grootste rol spelen. Mortieren van zwaar kaliber zijn naar de batterijen gevoerd welke de Geallieerden langs de kust hebben. De Engelsche genie werpt daar acht redoutes en de Fransche en Sardinische achttien batterijen op."

Dit vooruitzigt wordt door langs een anderen weg ontvangen brieven bevestigd. Men acht het hoogst wenschelijk, hoewel daardoor de artillerie en genie eene zeer zware taak wordt opgelegd, den vijand uit de forten Soncandia en Constantine en uit de nabijheid daarvan te verdrijven. Niet alleen zouden de Russen daardoor belet worden de zuidzijde der vesting door hun gedurig schieten te verontrusten, maar de geallieerde vloot zou daardoor ook in staat worden gesteld in de haven eene veilige schuilplaats te vinden, die vooral in de zoo onstuimige en reeds door de Ouden verraderlijk genoemde Zwarte Zee zoo noodzakelijk is. Wanneer toch andermaal een storm als die van 14 november des vorigen jaars opstak, zou het treurig zijn wederom zoo vele menschen en schepen daaraan te wagen, terwijl de schoonste zeehaven voor de hand ligt. Het fort Constantine moet echter onschadelijk gemaakt worden alvorens een enkel schip die haven kan binnenstevenen.

(Per Telegraaf.)
LONDEN den 24 november.

De *Times* verzekert heden op nieuw, dat Zweden tot het verbond der Westersche Mogendheden is toegetreden. Dat blad voegt er bij, dat Pruissen het initiatief heeft genomen tot het doen van vredesvoorstellen aan Rusland door tusschenkomst van den graaf *von Munster*.

De *Morning Post* zegt nogtans in staat te zijn om, tot logenstraffing der herhaalde bewering van de *Times*, op authentieken grond te verzekeren, dat er op dit oogenblik nog geen uitzigt op een verbond van Zweden met de Westersche Mogendheden bestaat.

De *Press* wil weten, dat het Parlement den 18 januarij aanstaande zal geopend worden, ter behandeling van zaken.

Zoodra zijn verloftijd verstreken is, zal sir *Colin Campbell* zijn bevelhebberschap in de Krim weder op zich nemen, hetwelk nog nooit door hem nedergelegd is.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 23 november.

Bij Koninklijke besluiten is aan den heer *E. W. von Dam van Isselt*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als schoolopziener in het achtste schooldistrict van Gelderland, onder dankbetuiging voor de in die betrekking gedurende vele jaren bewezene diensten, en zijn verleend de volgende pensioenen, als: aan *J. Bijnen*, landmeter der 1ste kl. bij het kadaster te Zutphen, *f* 649; *B. E. L. Copplee*, visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Zwolle, *f* 776; *C. van der Beeck* of *Beek*, id. te Bergen op Zoom, *f* 560; *C. Wijgmalen*, directeur van het postkantoor te Steenbergen, *f* 490; *J. Ayeres*, brievenbesteller aan het postkantoor te Haarlem, *f* 224; *P. Schoeërens* of *Scheerens*, id. te Oostburg, *f* 31; *J. W. Bekkers*, id. te Vaals, *f* 29; *M. H. J. 's Jacob*, wed. van *J. P. Overgaauw Pennis*, in leven directeur der registratie en domeinen in Overijssel, *f* 1944; *J. H. A.* baronesse *van Munnich*, wed. van *H. F. J.* baron *Slaet tot Lindenhorst*, in leven ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Glanebrugge, *f* 798; *L. van Tarel*, wed. van *G. de Stegers ter Borch*, in leven ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hoogeveen, *f* 582; *J. Zuid*, wed. van *P. C. G. Ortlepp*, in leven commies der 1ste kl. bij 's Rijks belastingen te Anloo, *f* 294; *P. H. C.* en *H. Ortlepp*, minderjarige kinderen van wijlen *P. C. G. Ortlepp* en *J. Zuid*, onder voogdij van *W. Zuid*, id., *f* 109; *J. Haps*, wed. van *J. M. Kistler*, in leven commies der 3de kl. bij 's Rijks belastingen, *f* 121; *M. Weimaes*, wed. van *F. A. de Pauw*, id. der 2de kl., *f* 41; *J. A.* en *U. de Pauw*, minderj. kinderen van *F. A. de Pauw*, onder voogdij van *J. Vermeet*, id., *f* 28; *G. A. de Pauw*, minderjarige zoon van *F. A. de Pauw*, onder voogdij van *J. Vermeet*, *f* 14, en *P. van Toor*, of *van Thoor*, domeinbode, *f* 219.

— Bij den Minister van Finantiën is van een R. K. priester, onder het postmerk 's Hertogenbosch van den 21 dezer, als teruggave aan 's Rijks schatkist, eene som van *f* 170 ontvangen.

— Gedeputeerde Staten der provincie Zuidholland, gezien de missive des Ministers van Binnenlandsche Zaken

van den 23 mei 1854, n.° 139 (6de afd.), en in aanmerking nemende dat, door de opheffing van de verordeningen omtrent het bereiden en keuren van meekrappen, en de sedert plaats gehad hebbende oprigting van verschillende fabrieken, tot bereiding van meede en garancine, de opgaven omtrent de jaarlijks in de verschillende meestoven bereide meekrappen en racin slechts eene onvolledige kennis opleveren van den toestand van dezen tak van nijverheid, hebben den 14 dezer besloten, de resolutie van den 11 maart 1845, n.° 2 (*Prov. blad* n.° 26), in te trekken, en mitsdien de gemeentebesturen te ontheffen van de jaarlijksche inzending der daarbij voorgeschreven opgaven der gereede meekrappen en racin.

— Onlangs werd melding gemaakt van de bedriegelijke handelingen, waaraan de heer *N.*, ten gevolge zijner weldadigheid, waarop men had gespeculeerd, was blootgesteld. Men weet dat zeker persoon, *v. d. P.*, te Leyden, de gulle menschlievendheid had misbruikt, om zich, onder allerlei voorgevens, geld te verschaffen. Het bedrog is uitgekomen doordien de gemelde persoon had doen opgeven, dat hij nu in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid verblijf hield, waarvan de onwaarheid spoedig is gebleken. De edele gever heeft het door hem gezonden muntbiljet aan de directie van het gesticht afgestaan, om ten nutte daarvan te worden gebruikt. Die gift zal thans aangewend worden om de kinderen beneden de 13 jaren, die zich in het gesticht Veenhuizen bevinden, met St. Nicolaas of op het Kersfeest een genoegelijken dag te bezorgen.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. *Zitting van vrijdag 23 november.*

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk V (*Departement van Binnenlandsche Zaken*) der Staatsbegrooting voor 1856.

De artt. 57—63 worden achtereenvolgens aangenomen; alleen art. 63 geeft tot eenige discussie aanleiding, daar de heer *van Bosse* aanmerking maakt op den onderstand aan sommige gemeenten welke buiten staat zijn in alle of sommige kosten harer huishouding te voorzien; de Minister van Binnenlandsche Zaken antwoordt, dat de bijdrage aan Urk ook voor 1856 niet kan worden gemist, en wijst wat het Haarlemmermeer betreft op den geheel bijzonderen toestand dier gemeente, terwijl deze post slechts een creditpost is, dewijl de daaruit te doene uitgaven naderhand gerestitueerd moeten worden.

Daarop worden de algemeene beraadslagingen geopend over de afdeeling waterstaat en publieke werken.

De heer *Westerhoff* heeft met leedwezen gezien dat de uitgaven vooral voor deze afdeeling van jaar tot jaar toenemen; hij bestrijdt inzonderheid de uitbreiding van het subsidie-stelsel. — De heer *Hoffman* bespreekt de werken welke door den waterstaat in het Maassluissche diep worden aangelegd; zijns inziens komen die werken daarop neder, dat de waterweg van Maassluis ten koste van die van den Briel verergerd of belemmerd zal worden. — De heer *Thorbecke* betuigt met genoegen te hebben gehoord, dat de concessie voor den aanleg van een spoorweg naar Scheveningen nog niet geweigerd is; verder zegt hij ook maar in de uitgaven te willen wat de subsidien betreft; vervolgens wijst hij op de stremming der scheepvaart op de Maas en de Zuid-Willemsvaart, ten gevolge van door de Belgische Regering genomen maatregelen. — De heer *Wintgens* staat mede stil bij de werken, welke in het Maassluissche diep worden aangelegd in het belang der toenemende scheepvaart van Rotterdam; hij vreest dat daardoor de haven van Maassluis verloren zal gaan en dat de sluizen van Delfland daardoor bedorven zullen worden, en meent dat vóór den aanvang dier werken de verschillende daarbij betrokken besturen gehoord hadden moeten worden; hij wil niet, dat het kleine Maassluis zal worden opgeofferd aan het groote Rotterdam. — De heer *van Goltstein* verklaart zich tegen het verleenen van subsidien aan particuliere vereenigingen. — De heer *Mackay* meent dat wij niet op een dwaalweg zijn met het verleenen van subsidien; vestigt de aandacht op de noodzakelijkheid der algemeene wet op den waterstaat; bespreekt de waterwerken in het algemeen, waarbij hij opmerkt dat de vroegere rigting was het water te keeren, terwijl nu blijkbaar de rigting is het water te houden; treedt in eene beschouwing over het kanaal van Steenenhoek, waar men nu reeds 6 palmen meer water heeft, zoodat voorziening gevorderd wordt, en ten slotte dringt hij aan op eene politie op de spoorwegen, waarbij hij een donker tafereel ophangt van de wanorde welke heerscht bij de aankomst van treinen enz. — De heer *Dirks* verdedigt het subsidie-stelsel. — De heer *Hoynck van Papendrecht* beantwoordt den heer *Wintgens*, die met zooveel warmte voor Maassluis is opgetreden; dit heeft hem niet verrast; hij is daaraan gewoon en herinnert daarbij aan de verdediging door dat lid van het stelsel van premien op de visscherij; nu vordert de heer *Wintgens* weder de opoffering van het groote belang aan dat van Maassluis, namelijk de verbetering van den waterweg van zee naar den Rijn; de heer *Wintgens* eindigde met den wensch, dat het kleine Maassluis niet opgeofferd worde aan het groote Rotterdam; de spreker deelt dat; hij wenscht dit evenmin als de heer *Wintgens*, maar hij moet opmerken, dat het hier niet geldt het belang van Rotterdam of van Maassluis uitsluitend; anders had hij het woord niet opgevat om dien spreker te beantwoorden; maar het geldt hier het groote, algemeene belang; de waterweg toch, hier bedoeld, is door verzanding der Maas in een slechten toestand geraakt; met genoegen heeft hij dus gezien, dat de Regering daarin voorziening brengt, te meer, daar uit de stukken blijkt, dat de belangen van Maassluis niet zullen lijden, en dat de vrees van den heer *Wintgens* alzoo ongegrond is; de Regering wil toch niet den loop der Maas langs Maassluis stremmen, maar zij wil den waterstand terugbrengen tot den vroegeren toestand; hij hoopt, dat de Regering zich door de vrees van den heer *Wintgens* niet zal laten weêrhouden om het groote belang te bevorderen, dat zij op het oog heeft. — De heer *Wintgens* antwoordt, vooral daartegen te zijn opgekomen, dat de Regering de belanghebbenden niet heeft gehoord, en dat door de werken de afwatering van Maassluis en van Delfland schade zal lijden. — De heer *Elout van Soeterwoude* wenscht eene geruststellende verzekering te ontvangen ten aanzien der verbreeding van de sluis en der uitdieping van de haven bij Werkendam. — De heer *van Nispen van Sevenaer* zegt wat het subsidie-stelsel betreft, dat niet veel tot stand kan komen als de Regering en de provincie niet tusschen beide komen. — De heer *van der Linden* betoogt dat de Regering wat de rivierwerken betreft onafhankelijk moet kunnen te werk gaan. — De heer *Strens* is van gevoelen dat het geld voor publieke werken het best besteed is en belooft de Regering zijne ondersteuning op den weg van het subsidie-stelsel.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* merkt op, dat bij de gehouden beraadslagingen maar een enkel woord gezegd is over het hooge cijfer dezer afdeeling; hij gelooft dan ook dat het niet geacht kan worden te hoog te zijn opgevoerd, of men moet nuttige en noodzakelijke werken uitstellen; dan alleen is het mogelijk het cijfer te verminderen. Wat het stelsel van subsidien zelf betreft, het heeft warme verdedigers en ook warme bestrijders gevonden; er is veel waars in gelegen, dat de Regering in dat stelsel niet te ver moet gaan; er moeten geene hoogere sommen worden toegestaan dan volstrekt noodzakelijk is; maar de Minister zou het betreuren zoo men van het geheele stelsel afweek. Men moet niet uit het oog verliezen, dat de Regering, bij de beoordeeling van aanvragen tot het bekomen van subsidien, op den voorgrond plaatst: 1°, of het algemeen belang door het uit te voeren werk zal worden bevorderd, en 2°, of de provincie of de gemeente gezind en in staat is daartoe bij te dragen of het onderhoud te bekostigen. Die beide punten zijn en worden steeds betracht; de Kamer is door de mededeelingen, die haar gedaan worden, in staat dit te beoordeelen; de Regering heeft bij het verleenen van subsidie volstrekt geen doel gunsten te bewijzen, maar alleen het algemeen belang te bevorderen; het stelsel heeft blijkbaar in den laatsten tijd goede vruchten opgeleverd; de ondernemingszucht van provincien, gemeenten en particulieren is aangewakkerd; het getal aanvragen tot het erlangen van subsidie is daardoor grooter geworden; het is dus natuurlijk dat de subsidien vermeerderen; tegen dien geest op te gaan, zou in strijd zijn met het algemeen belang. Nu heeft men aangedrongen op de vaststelling der wet nopens den waterstaat en gemeend dat daarin regelen konden voorkomen nopens de toekenning van subsidien; het is mogelijk dat die wet eenige bepalingen te dien aanzien zou kunnen bevatten, maar hij gelooft dat zij nooit algemeene regelen zal kunnen inhouden waarvan men niet zal mogen afwijken; het is overigens dikwerf zeer moeijelijk uit te maken waar het algemeen belang begint en het particuliere eindigt.

Na dit op den voorgrond geplaatst te hebben, beantwoordt de Minister de onderscheiden sprekers, die aan deze discussie hebben deelgenomen. Wat aangaat de verbetering der Maas en de vrees, die aan den dag gelegd is, dat de belangen van Maassluis zouden worden benadeeld, zegt Z. Exc., dat men van een verkeerd standpunt is uitgegaan, alsof die belangen zouden worden voorbijgezien; de spreker uit Rotterdam heeft reeds gezegd wat de Minister voornemens was te kennen te geven; het betreft hier volstrekt geen nieuw werk; reeds in 1829 werd de zaak besproken en het ontwerp door den druk bekend gemaakt; het oogmerk van het plan is slechts herstel van den toestand der rivier, zooals die vroeger was; de Regering meent dat daardoor geen nadeel aan Maassluis of aan Delf- of Schieland zal worden berokkend; Z. Exc. is het eens dat het te ver zou gaan, zoo de Regering bij de uitvoering van elk werk telkens alle gemeenten en belanghebbenden zou moeten raadplegen; intusschen heeft hij reeds in de memorie van beantwoording gezegd, dat, zoo in het vervolg mogt blijken dat uit de uitvoering van het werk eenig nadeel ontstond, de Regering gaarne maatregelen zal nemen om daarin te voorzien; mogt er schade worden geleden, de Regering zou geneigd bevonden worden eenige bijdrage toe te kennen. Wat betreft de opmerkingen van den heer *Thorbecke* zegt de Minister dat het niet te ontkennen is dat, ten gevolge van de maatregelen, in België genomen, nopens de aftappingen van de Maas, groote nadeelen worden veroorzaakt; zoodra dit ter kennis van de Regering werd gebragt, heeft zij zich de zaak dadelijk aangetrokken; zij heeft zich een rapport dienaangaande laten voorleggen; er moet worden gewaakt dat de belangen van de scheepvaart niet worden benadeeld; reeds bij de behandeling van het hoofdstuk voor Buitenlandsche Zaken heeft zijn Ambtgenoot verklaard, dat hij met het Belgisch Gouvernement nopens deze zaak in onderhandeling zal treden; hij geeft de verzekering dat onze belangen in dit opzigt met klem en nadruk zullen worden behartigd; ook over de belemmering, die de scheepvaart op het kanaal van de Zuid-Willemsvaart ondervindt, zal met de Belgische Regering in overleg worden getreden; die vaart moet wel jaarlijks eenigen tijd worden gesloten; de Regering tracht steeds de stremming zoo kort mogelijk te doen aanhouden, maar dit jaar heeft zij vrij geruimen tijd geduurd; daarom moeten voor het vervolg deswege voorzieningen worden genomen. Het is hem aangenaam geweest dat de heer *Mackay* van oordeel was dat de Regering ten aanzien van het stelsel der subsidien niet was op den verkeerden weg; dat lid achtte echter de vaststelling der wet op den waterstaat hoogst wenschelijk; de Minister is het ten opzigte der wenschelijkheid geheel eens; reeds meermalen heeft hij de zienswijze der Regering betrekkelijk die wet doen kennen; er is bereids een stap gedaan om tot de vaststelling te geraken; de Regering hoopt dien weg achtervolgens te betreden, ten einde tot eene regeling van het geheele onderwerp te komen; het is niet te ontkennen, dat er een groot bezwaar te dien aanzien bestaat in het verschil van gevoelen, dat men soms bij de provinciale besturen opmerkt. Bij deze gelegenheid is ook gewezen op het algemeen reglement voor de polders; daarbij hangt alles van de vraag af, welke bepalingen daarin zullen voorkomen; hij kan wel aannemen, dat er algemeene bepalingen wegens de polders kunnen worden vastgesteld, maar hij meent tevens, dat voor de verschillende polders afzonderlijke bepalingen zullen noodig zijn; hebben de Staten aan de eene zijde de bevoegdheid een algemeen reglement vast te stellen, dan hebben zij tevens het regt het voor iederen polder afzonderlijk te wijzigen. Voorts is de vrees aan den dag gelegd, dat door de uitvoering van verschillende werken zonder vaste regelen het een het ander zou kunnen benadeelen; zoo voor dergelijke werken, gelijk Z. Exc. meent, concessie moet worden aangevraagd, dan is daarin een waarborg gelegen dat men het noodige toezigt houden zal dat tusschen de onderscheidene werken geen strijd ontsta. Z. Exc. gelooft dat de ambtenaren van den waterstaat bij de rivierverbeteringen wel degelijk zooveel mogelijk de beide belangen, van de scheepvaart en van den oever, in het oog houden en trachten te bevorderen. In antwoord aan den heer *van Nispen* herhaalt de Minister wat hij reeds vroeger gezegd heeft, dat er schadevergoeding wordt verleend, zoo door opruiming tot verbetering van de rivier nadeel wordt berokkend, maar dat er geen schade bestaat als die rivier door verbetering in den vorigen toestand wordt teruggebragt. De Minister ontkent niet, dat de waterstand van het kanaal van Steenenhoek is verhoogd, maar hij meent tevens, dat dit niet uitsluitend aan de sluiting der killen is toe te schrijven; de invloed dier sluiting is niet zoo groot als beweerd wordt; de Regering zal het gelukkig achten zoo alle bezwaren wegens dat kanaal uit den weg geruimd worden, en zij ziet dus met genoegen dat de Staten van de daarbij betrokken provincien de zaak gemeenschappelijk zullen behandelen; de Regering zal van hare zijde bereid gevonden worden om aan de bezwaren te gemoet te komen die nu worden gevoeld. Wat betreft de politie op de spoorwegen, acht hij de ontwikkelde moeijelijkheden en bezwaren wel eenigzins overdreven; reeds geruimen tijd zijn wettelijke bepalingen voor een behoorlijk toezigt op de spoorwegen in gereedheid gebragt, die aan de overwegingen van eenige collegien zijn onderworpen; de zaak is hoogst wenschelijk, maar zij is nog in behandeling. Eindelijk geeft de Minister, in antwoord op den heer *Elout*, te kennen, dat hij niet weet in hoeverre er termen bestaan, om de door dat lid bedoelde werken voor rekening van den Staat te nemen; hij is bereid de zaak nog eens te onderzoeken en te overwegen of van de zijde van den Staat geheel of ten deele in de bestaande bezwaten kan worden voorzien.

De heeren *van Nispen*, *Thorbecke*, *van Goltstein* en *Mackay* komen nog kort op hunne vroegere redevoeringen terug, waarna de algemeene beraadslagingen gesloten worden.

De artt. 64—69 worden daarop goedgekeurd.

Bij art. 70 (verbetering der rivieren en onderhoud en herstelling van de rivierwerken *f* 821,230) stelt de heer *van Nispen* als amendement voor, dit art. met *f* 100,000 te verminderen voor het bouwen van sluizen te Dalem, met oogmerk deze zaak in een afzonderlijk ontwerp te behandelen. Zulks geeft tot eenige woordenwisseling aanleiding, waarbij het amendement vooral wordt bestreden uit hoofde van het tijdverlies dat daarvan het gevolg zal wezen; ook de Minister van Binnenlandsche Zaken uit zich in gelijken geest, doch geeft de verzekering dat hij, wanneer de som van de begrooting wordt afgenomen, niet aan de sluizen zal laten werken dan nadat de Kamer dienaangaande bij eene afzonderlijke wet zal hebben beslist. Ten slotte wordt het amendement aangenoment met 48 tegen 14 stemmen, waarna art. 70, met *f* 100,000 verminderd, wordt goedgekeurd.

De artt. 71—72 worden daarop nog aangenomen, waarna de voortzetting der beraadslagingen op morgen wordt bepaald.

De commissie van rapporteurs voor het wetsontwerp houdende bepalingen omtrent den tijdelijken opslag van meel in entrepôt en andere bergplaatsen brengt haar eindverslag ter tafel, waarop de beraadslagingen over dit ontwerp worden bepaald op aanstaanden woensdag na afloop der op dien dag te verrigten werkzaamheden.

De zitting wordt vervolgens gesloten.

'sGRAVENHAGE den 24 november.

Z. Exc. de baron *de Bock Hermsdorff*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Zijne Exc. den Hertog van Nassau bij het Nederl. Hof, is heden uit deze residentie naar Nassau teruggekeerd. HH. MM. de Koning en Koningin hebben Z. Exc. gedurende zijn verblijf alhier in een bijzonder gehoor ontvangen.

— De heer *de Bille Brahe*, zaakgelastigde van Denemarken bij de Hoven der Nederlanden en België, zal heden deze residentie verlaten, om naar Brussel terug te keeren.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 22 dezer is benoemd tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Alkmaar jonkh. mr. *D. van Foreest*, advocaat aldaar.

— Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is ontvangen van den Minister van Marine eene som van *f* 848.46½, zijnde het bedrag van den gedanen afstand door officieren en minderen, dienende of gediend hebbende aan boord van Zr. Ms. korvet PALLAS en brik DE LYNX, beiden in Westindië, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood hier te Lande.

— Op woensdag den 28 dezer zal de audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

— Aanstaanden dingsdag, des namiddags ten twee ure, zal er bij den Hoogen Raad der Nederlanden eene plegtige openbare algemeene vergadering plaats hebben, tot het installeren van den heer mr. *F. de Greve* als president en van jonkh. mr. *B. van den Velden* als vice-president bij dat Hooge Regterlijke Collegie.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van zaturdag 24 november.*

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp tot wijziging der wet van maart 1852, regelende de zaken der wees- en momboirkamers.

Wijders worden voortgezet de beraadslagingen over het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1856 en worden de artikelen 73—80, zijnde de nog overige van de afdeeling waterstaat, afgehandeld, waarvan alleen art. 79 (subsidien aan besturen enz. als bijdragen tot de bekostiging van werken) aanleiding tot langdurige beschouwingen en het voorstellen van verschillende amendementen geeft; de reeds vroeger ontwikkelde gevoelens nopens het subsidie-stelsel worden nader uiteengezet; ten slotte worden de verschillende amendementen in stemming gebragt en wordt 1°, een amendement van den heer *van Akerlaken*, om het art. met *f* 40,000 te verminderen, verworpen met 50 tegen 11 stemmen; 2°, een amendement van den heer *van Bosse*, om den post voor nieuwe subsidien ten bedrage van *f* 30,000 van de begrooting weg te laten, verworpen met 56 tegen 5 stemmen, en 3°, een amendement van den heer *van Goltstein*, om het art. in twee artikelen te splitsen, ten einde dus de oude van de nieuwe subsidien af te scheiden, mede verworpen met 46 tegen 15 stemmen, waarna art. 79 in zijn geheel wordt aangenomen met 50 tegen 10 stemmen.

De Vergadering wordt daarna gescheiden tot aanstaanden maandag, wanneer de afdeeling onderwijs het eerst aan de orde is.

ROTTERDAM den 24 november.

De eenige zilveren medaille die voor inzenders van Rotterdam schijnt uitgereikt te zullen worden is aan den

heer *P. T. Vaesen*, handelaar in boter en kaas in de Leeuwenstraat, toegekend. Voor jaren vond genoemde heer een middel uit om kaas te conserveren; door eene dunne korst, door hem daarom gemaakt, blijft zij voor mijt en bederf bewaard en is bestand tegen heet klimaat en eene nog niet te bepalene lengte van tijd. Reeds verscheiden jaren geleden presenteerde hij van zijne toen reeds twee jaren geconserveerde kaas aan het Ministerie van Marine; de toenmalige minister *Rijk* zond eene dier kazen naar Suriname, eene andere naar Java, en volgens ingekomen rapporten aan den Minister gaf Z. Exc. den uitvinder de meest genoegdoenende verklaring dat deze zijne kazen zich volmaakt wel hadden bewaard.

Naar de Tentoonstelling heeft hij gezonden Stolksche kazen, in 1840 en 1845 gemaakt, dus van 15jarigen en 10jarigen ouderdom, en de internationale jury, de degelijkheid en het nuttige van deze uitvinding erkennende, heeft hem bekroond en alzoo zijne waren voor exportatie en vooral voor koloniaal gebruik ten krachtigste aanbevolen.

— De algemeene Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Leyden heeft, uit het vroeger opgegeven twaalftal, geformeerd het volgend zestal van predikanten: dd. *V. J. Berkhout*, te Monster; *H. Brouwer*, te Oudkerk en Roodkerk; *J. P. de Keyser*, te Arnhem; *M. van Staveren*, theol. doct., te Leeuwarden; *J. Hooykaas Herderschee*, te Nijmegen, en *C. J. van Ketwich*, theol. doct., te Schoonhoven, de laatste bij overstemming tegen ds. *J. Kooy*, te Lisse. Uit dit zestal zijn op het drietal geplaatst: dd. *Brouwer*, *de Keyser* en *van Staveren*.

Ds. *H. Mennenga* te Poortvliet in Zeeland heeft het beroep naar Grietzijl in Hannover aangenomen.

— Uit Aalsmeer wordt gemeld dat in den loop dezer week door den jager *J. Spaargaren*, in den Kalslagerpoel, een arend is geschoten van ruim 2 Nederlandsche ellen vlugt.

— In de gemeente Valkenswaard is dezer dagen door den valkenier *Bots* een koningsarend levend gevangen. Vele liefhebbers gaan dezen vogel zien.

— Uit 's Hertogenbosch meldt men dat mgr. *Samhiri*, patriarch van Antiochië, eergisteren morgen aldaar in de kathedraal het H. Misoffer, naar den Syriakschen ritus, heeft opgedragen, onder den toevloed van een groot aantal geloovigen, die even belangstellend waren om met de gebruiken der Oostersche Kerk bekend te worden als om den patriarch te zien. Des avonds werd door hem het plegtig lof in de kerk van St. Catharina gecelebreerd, gisteren morgen het H. Misoffer in de kerk van St. Jacob opgedragen, en des avonds het plegtig lof in de kerk van St. Pieter gecelebreerd. Heden vertrekt hij naar Grave.

— Eergisteren heeft te Arnhem een ontzettend ongeval plaats gehad. Een der knechts op den waterkorenmolen bij Sonsbeek had namelijk het ongeluk dat de band, waarmede zijn voorschoot was vastgemaakt, zich om de spil van het molenrad slingerde en hij daardoor, ondanks alle gedane moeite om zich van het voorschoot te ontdoen, naar het rad werd getrokken, met het noodlottig gevolg dat het bovenste gedeelte van het ligchaam er tusschen geraakte. Dit ongeval spoedig door aanwezigen bespeurd zijnde, is de molen stil gezet en heeft men den ongelukkige, die deerlijk aan hoofd en borst verwond was, er uitgehaald. Men koesterde de hoop dat de knecht, wien terstond heelkundige hulp is toegebragt, niettegenstaande de groote verminking, in het leven zal behouden worden.

— De Provinciale Staten van Friesland hebben in hunne vergadering van 21 dezer besloten subsidie tot 30 per cent van de aannemingssom te verleenen voor den aanleg van een kunstweg door de gemeente Opsterland, tot verbinding van Groningen met de Lemmer, behoudens eenige bepalingen, waaronder de voorwaarde dat de subsidie niet zal worden uitbetaald, zoo lang ook niet de hiermede in verband staande wegsverbetering in Groningen zal zijn tot stand gebragt.

— In de laatste zitting der november-vergadering van de Provinciale Staten van Groningen is het adres aan Z. M. den Koning, tot opheffing van Groningen als vesting van Nederland, met eenparige stemmen aangenomen.

— De waterhoogte te Arnhem was den 23 dezer 1,06 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 23 dezer 5 voet 10½ duim Keulsch peil (5 voet 10½ duim Rijnlandsch).

— De Hertog van Aumale en de Prins van Joinville zijn gisteren uit Engeland komende in aller ijl België doorgereisd op weg naar Italië, daar de gezondheidstoestand van hunne moeder, de weduwe van *Lodewijk Filips*, ernstige bezorgdheid veroorzaakt.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 24 November.

OVERLEDEN: M. van den Bos, jd., 71 j. — J. C. Hausmann, z., 2 m. — A. M. Visser, wed. N. Barmond, 68 j. — C. A. Ponsen, wed. W. Blijma, 47 j. — J. J. Dukers, man van M. C. Bents, 32 j. — H. A. Hackmann, jd., 64 j. — W. van Meerkerk, vrouw van J. J. Visser, 44 j.

BEVALLEN: S. Plat, geb. Stolk, levenl. z. — W. van den Bergh, geb. Ottevanger, z. — K. H. H. van Vreeswijk, geb. Keulemans, d. — C. van der Heim, geb. Visser, z. — S. van Holst Pellekaan, geb. Glazener, d. — C. Könemann, geb. van der Breggen, z. — J. Rijs, geb. Jools, d. — H. E. van den Brule, geb. Puppelman, d. — A. M. Pluym, geb. Moors, z. — J. van der Kooy, geb. Griesdoorn, z.

ONDERTROUWD: P. de Jong, jm., 22 j., met C. Plokker, jd., 23 j. — S. Schuitema, jm., 21 j., met J. E. van der Velden, jd., 21 j. — C. Allart, jm., 26 j., met A. M. Rodenburg Slijp, jd., 21 j. — R. Bordewijk, jm., 30 j., met C. de Heer, jd., 24 j. — C. van der Pluym, weduwen., 41 j., met G. P. Beening, jd., 27 j. — J. ten Napel, jm., 26 j., met T. S. Klavenaar, jd., 28 j. — J. Krapels, jm., 23 j., met J. P. Wiltschut, jd., 27 j. — J. Voogt, jm., 27 j., met C. Otterspoor, jd., 28 j. — P. Borstlap, weduwen., 34 j., met J. P. E. Perkin, jd., 29 j. — J. Amende, weduwen., 66 j., met A. C. Neuteboom, jd., 66 j. — J. H. Petrie, jm., 31 j., met M. C. Hoek, jd., 29 j. — C. Kromwijk, jm., 27 j., met M. van Ooy, jd., 23 j. — A. Geene, jm., 26 j., met G. E. van de Laar, jd., 23 j.

Zeetijdingen.

Nederland.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Arnold Böninger*, Hasbagen, naar New-York, en *Admiral Windham*, Allcock, naar Guernsey.

HELLEVOETSLUIS 24 nov. Gearriveerd *Henry Bell*, Davison, van Newcastle; *Sallandt*, Jonker, v. Malaga; *Cornelia*, Dijk, van Rouaan; *Coronation*, Johnson, en *Sarah*, Sampson, beiden v. Ipswich; *Niessina Boerta*, Boer, van Londen, en *Bantam*, van den Bolck, van Padang (per *Brouwershaven*). — Vertrokken *Seine* (st.) naar Havre; *Jan van Hoorn*, Logger, en *'s Gravenhage*, Blok, beiden n. Akyab; *Dorothea Henriette*, Hulshoff, n. Boston (per *Kinderdijk*); *Diana* (st.) naar Londen, en *Coral*, Cracknell, n. Ipswich; de wind O.

BRIELLE 24 nov. Gearriveerd *Alert* (st.) van Hull; *Grossfürst Constantin* (st.) v. Hamburg, en *Vrouw Reneke*, Konterman, van Nyborg. — Vertrokken *Ocean Queen* (st.) en *Sea Gull* (st.), beiden naar Hull; *Columbine* (st.) en *Concordia* (st.), beiden naar Londen; *Eendragt*, Leisler, n. Plymouth, en *Fox*, King, naar Yarmouth; de wind Z. O. — O. N. O.

MAASSLUIS 24 nov. Heden zeilde in zee *Secret*, C. Child, naar Londen; de wind O. N. O.

BROUWERSHAVEN 24 nov. Vertrokken *Stad Dordrecht* (st.) naar Londen; de wind N. O. ten O.

ZIERIKZEE 22 nov. (Z. Z. O.) Binnengekomen *Albert van Panhuys*, D. J. van der Ley Wz., van Koningsbergen n. Rotterdam.

TEXEL 23 novemb. (Z. Z. O.) Gearriveerd *Graaf van Limburg Stirum*, J. Klein, van Galatz; *Friesland*, Boontje, en *Twee Zusters*, de Groot, beiden van Londen, en *Noord-Holland* (st.) van Hull. — Vertrokken *Magnet* (st.) n. Londen; *Eliza*, Wiersma, en *Neptunus*, Ringeling, beiden naar Newcastle; *Caspar de Robles*, O. S. Parma, naar Charlestown, en *Oscar der Furst*, Thils, naar Noorwegen.

VLIE 22 nov. (Z. O.) Gearriveerd gisteren *Caroline*, Gustke, van Haparanda, en *Gesina*, Slinger, van Dantzig; heden *Drie Gezusters*, Bart, van Fredrikstad, en *de Amstel* (st.) v. Hamburg. — Vertrokken gisteren *Tre Venner*, Nagel, n. Kopenhagen, en *Friedrich Franz* (st.) naar Harburg; heden *Willem I* (st.) naar Hamburg.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te CADIX 9 nov. *Wilhelm*, Veit, van Amsterdam, en *Cornelia Jacoba*, van der Meer, van Marseille. — Te DUINKERKEN 22 nov. *Johanna Elizabeth*, Bakker, van Sevilla.

Te BREMERHAVEN 21 nov. *Annechina*, Oostra, v. Dantzig. — Te LEER 17 nov. *Wilhelmina*, Meijer, van Amsterdam. — Te KOPENHAGEN 19 nov. *Antje Jansen*, Stomp, van Hammerfest.

Vertrokken:

Van SWINEMUNDE 20 nov. *Catharina*, Sturvoet, n. Grimsby. — Van PILLAU 20 nov. *Jonge Brechtus*, Konter, naar Amsterdam, *Catharina*, Duintjer, naar Termonde, *Allida*, Brouwer, *Gesina*, Postema, *Gerardina Klasina*, Goossens, alle drie naar Antwerpen.

De schooner *Sophie*, kapit. Johannsen, van Stockholm n. Rott., te ELSENEUR binnen, heeft den 20 november na volbragte reparatie de reis voortgezet.

Engeland.

Van LONDEN uitgeklaard 21 november *Katrina*, Waterborg, n. Amsterdam. Te HULL gearriveerd 21 novemb. *Margrietha Gesina*, Stuit, van Koningsbergen. Te SHIELDS 20 nov. *Harlingen*, Rijff, v. Harlingen, en *Harmonie*, Zegelken, van Hamburg; — in lading *de Komeet*, Nyman, naar Para en Californië, en *Eppo Hendrik*, Schut, naar Cadix, Rio-Janeiro en Callao. Van LIVERPOOL vertrokken 22 nov. *Rosa*, Welch, naar Amsterdam, en *Verwisseling*, Boer, n. Varna; — uitgeklaard 21 nov. *Engelina*, Smith, naar Triest.

Te LONDEN in lading 22 nov. *Maria Janna Jacoba Barendina*, van der Veen, naar Rotterdam. Te SHIELDS aangekomen 21 nov. *Adolph & Kirstine*, Svane, en *Fawn*, Ditcham, beiden v. Rotterdam, en *Wilmina*, Glim, van Catingzijl; 22 dito *Baudina*, Munneke, van Harlingen. Van PENTEWAN vertrokken 22 nov. *Richard & Francis*, Osborne, naar Dordrecht. Van SWANSEA 22 nov. *de Zanger*, Boekhout, naar Konstantinopel. Van CARDIFF 21 nov. *de Beurs van Rotterdam*, de Vos, naar Acapulco.

Bij GOUDSTAART zeilende 20 nov. *Lorely*, Scholtens, van Amsterdam naar New-York.

Het schip *Anna Maria Henriette*, kapitein G. Zwanenburg, van Santos naar Hamburg, te DOUVRES binnen, heeft den 22 nov. de reis voortgezet.

Gepraaid:

Den 21 september, op 22 gr. ZB. en 29 gr. WL., de Ned. bark *White Cloud* (vermoedelijk *Witte Cz. de With*, T. van Rossen, van Hartlepool naar Rangoon).

Den 18 october, op 9 gr. 16 min. NB. en 24 gr. 30 min. WL., *Graaf Dirk III*, C. J. Rotgans, van Cardiff n. Punte Gale (Ceylon).

[illegible]

[illegible]

LEITH, Ivanhoe, J. Cairns: 55 b. Garen, C. L. Ringrose en Co.; 1 k. Koopm., Ph. van Ommeren; 2 v. Ale, Preston en Co.; 2 v. dito, Kaas en van Ommeren; 6 v. dito, W. Erkelens; 5 v. dito, W. Surie; 110 t. Gietijzer, A. T. Sölling en Co.; 2 b. Kurk, Lenersan en Co.; 100 v. Haring, S. A. le Vino en Co.; 50 v. dito, F. W. C. Blom; 60 v. dito, Rochussen en Pit; 40 v. dito, van Overzee en Co.; 2 v. Ale en 1 k. Wijn en Whisky, Hope Loudon; 1 b. Linnen en 1 k. Katoen, J. B. Crol en Co.; 5 b. Linnen, Hoyte Veder; 6 p. en 1 b. Koopm., 2 b. Garen en 1 b. Wijn, Order.

THISTED, Elisabeth, L. L. P. Bos: 1000 t. Gerst en 70 Matten, Doys en Zurhorst.

STOCKHOLM, Beltina, E. A. Diekman: 1094 t. Rogge, 160 Matten en 45 Deelen, M. en R. de Monchy.

Amsterdam.

BATAVIA, Clio, Wijnmalen: 1336 p. Tabak, Ubel en Sillem; 1639 bl. Tin, NHM., en 249 p. Tabak, 1020 kr. Suiker en 564 b. Bindrotting, Order.

BATAVIA, Henriette, van Leenen: 6671 b. Koffij 1180 sch. Tin, 80 v. en 40 k. koperen Duiten en 2539 b. Bindrotting, NHM.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Twee Anthony's*, kapit. *J. F. Klomp*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd, gekoperd Nederl. Barkschip *Twee Cornelissen*, kapitein *J. C. Kreijs*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Klazina Arendina*, kapitein *H. L. de Grooth*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ELSENEUR en KOPENHAGEN, het Deensch Everschip *Gudenaa*, kapitein *W. M. C. Holm*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Brikschip *Jan van Galen*, kapit. *P. H. de Boer*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

LIVORNO, het Nederlandsch Schooner-Galjootschip *Libra*, kapitein *S. G. Oostra*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NEW-YORK, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd driemast Klipper-Schoenerschip *Vrede*, kapit. *P. van Rhijn*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Wambersie en Crooswijck*.

PADANG en BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe uitmuntend is ingerigt het Nederlandsch gekoperd snelzeilend Barkschip *Joan*, gevoerd door kapitein *A. van der Tak*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij de Reeders *van Overzee en Co.* en de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

PARIJS den 24 November.

Frankrijk 3 pc. 65. 60. Spanje 1¼ pc. 19¼; dito Binnenlandsche 3 pc. 33¾.

LONDEN den 24 November.

De 3 pc. Geconsolideerden 88¾ a ⅞. Spanje 1¼ pc. 19⅞ a 20; dito Buitenl. 3 pc. 38 a ¼; dito Certific. 4½ a ¾; Mexico 3 pc. 19½ a ¾. Peru 4½ pc. 74. Ecuador 5 a ¼; idem Nieuwe 14¾ a 15¼. Grenada 2½ pc. 19½ a ¾; dito Uitgest. 6½ a ¾.

ANTWERPEN den 24 November.

België 2½ pc. 53¾ p. Spanje 1¼ pc. 19⅛; dito Binnenl. 3 pc. 33¼ g. Metalliek 5 pc. 66 g. De beurs was flaauw met zeer weinig handel.

AMSTERDAM den 24 November.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	62¼	62 5/16	
»	dito dito	3	»	73 9/16		
»	dito dito	4	»	92¼	92⅜	92⅜
»	Amort.-Syndicaat.....	3½	»			
»	Handel-Maatschappij ..	4½	»	129		
»	O. I. Leening.........	4	»	92 7/16		
»	Leen. Holl.-Spoorweg					
»	N. Rijn- dito *f* 1200..	4½	pCt.			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten............	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*....	5	»	101¼		
»	dito dito 1828/29	5	»	100¾		
»	Cert. dito 1831/33	5	»			
»	dito dito 1840...	4	»	74¾		
»	dito bij *Stieglitz*......	4	»			
»	dito » dito Nieuwe	4	»			
»	dito » dito dito	5	»	80¾		
»	dito Adm. te Hamburg	5	»			
»	Certific. van Assign...	6	»	56¾		
»	Inschr. dito	6	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 600....	....	*f*			
»	Obligatien............	4	pCt.	68		
SPANJE,	Buitenlandsche........	1¼	»	19¼	19 5/16	
»	dito	3	»			
»	Binnenl. a *f* 6000......	3	»	32 13/16		
»	Amortisable Schuld ...	....		6 1/16	6¼	
»	Bewijzen van Coupons..	....		4 5/16		
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.*....	5	»			
»	dito dito ...	4	»			
»	dito Metall. Oude.....	5	»	62¾	62 13/16	62¾
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	72¾	72 13/16	72 13/16
»	dito Nation. Metalliek	5	»	65¾	65 13/16	65¾
»	dito Metall.............	2½	»	31¾	31 13/16	
»	Weener Aand. fl. 250..	4	*f*	267		
BELGIE,	Certificaten...........	2½	pCt.			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»	49¾		
PORTUG.,	Oblig..................	3	»	40¾		
»	dito Uitgest...........		»			
VENEZ.,	Obl. £ 100............	4½	»			
»	Uitgest................	1½	»			
GRENADA,	Oblig..................	2½	»	17¼	17 5/16	
»	Uitgestelde	....		6 5/16	6⅜	
MEXICO,	Oblig	3	»	18 15/16	18¾	
»	dito, Onbepaalde.....	3	»			

Pruiss. Aandeelen, 3½ pc., *f* 194. Griekenland, Geldl. 1825, 5 pc., 2¼ a 2¾. Brazilië 1824, £ 100, 5 pc., 97¾; idem 1839, £ 100, 5 pc., 97. Ecuador 3¾ a 3 13/16, gebl. 3¾; idem Coupons 40 a 40½ cents. Amerika Bank-Actiën 1 5/16.

Beleening 4 pct. Prolongatie 4½ pct. Disconto 4 pc.

Bij eenigen handel waren de 4 pcts. Hollandsche fondsen tot verbeterde koersen meer gewild; alle overige soorten onveranderd. Van vreemde fondsen waren Oostenrijksche en Spaansche meer aangeboden. Handel en variatie waren voor het overige onbeduidend.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 62¼. Spanje 1¼ pc. 19¼; dito Binnenl. 3 pc. 32 13/16. Oostenrijk Metall. 5 pc. 62¾ a 62 13/16.

ROTTERDAM den 24 November.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 62¼ l. k., 62 5/16 h. k., 62 5/16 gebl. k.; idem, 4 pc., 92 7/16. Spanje, Cert. van Coupons 4¼; Amort. Schuld 6 1/32 l. k., 6 1/16 h. k., 6 1/32 gebl. k. Portugal, te Londen, 3 pc., 40 5/16. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 32 l. k., 32 1/16 h. k., 32 gebl. k.; idem Rente te Amsterdam, 5 pc., 72 13/16; idem Nationale, 5 pc., 66 l. k., 66¼ h. k., 66 gebl. k. Ecuador, Oblig. 3¼; id. Coupons 39¾ c. l. k., 39¾ c. h. k., 39¾ c. gebl. k. idem N. Oblig., Beursstijl, nu 1 pc., 14¾.

Met uiterst beperkten handel hebben Holl. fondsen zich op hun vorig standpunt goed gehandhaafd. Ecuador met levendigen handel tot hoogere prijzen verhandeld. Oostenr. meer aangeboden. Van Spaansche hadden alleen tot onveranderde koersen eenige omzettingen plaats in Amortisable en Certific. Coupons.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 24 November.

GRANEN. Tarwe in sommige soorten *f* 5 hooger: 160 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 590 bij partij; 159, 160, 161 ℔ N. Bovenl. Ris *f* 575, *f* 585; 157, 163 ℔ N. Roode Eng. *f* 565, *f* 585; 156 ℔ Meursche *f* 550. Rogge *f* 5 hooger: 145 ℔ Stockholmer *f* 405, *f* 410 bij partij; 141 ℔ dito *f* 395.

SCHIEDAM den 24 November.

GRANEN. Rogge: verkocht 143 ℔ Libau *f* 440 6/w., en 140 ℔ Reval *f* 412 6/w. Gerst: 132 ℔ Engelsche *f* 300 3/m., en 127 ℔ Libau *f* 292 3/m.

MOUTWIJN....... per Ned. Vat zonder Fust	*f* 26. —	zonder de belasting.
JENEVER......... » » » »	» - 31. 50	
AMST. PROEF... » » » »	» - 32. 75	

DELFT den 24 November.

KAAS. Heden zijn de prijzen geweest: *f* 22 a *f* 26 per 100 Ned. ℔. Er zijn ter markt verkocht 18 stapels, wegende 3248 Ned. ℔.

AMSTERDAM den 24 November.

GRANEN. Rogge: 119 ℔ Archangel *f* 398.

GRONINGEN den 23 November.

GRANEN enz. Doordien de vorst reeds eenige stremming in de scheepvaart gebragt heeft, was de aanvoer gering en bepaalde zich de vraag hoofdzakelijk tot gebruikers, die in Tarwe, Rogge en Boekweit maar zeer weinig tot vorige prijzen hebben genomen. Met Gerst was het lusteloos, alleen voor enkele knappe partijtjes is de vorige koers bedongen. In Haver heeft tot drukkende prijzen nog al eenige omzet plaats gevonden: 78, 82 a 85 ℔ dikke Brouw *f* 4. 70, *f* 4. 90 a *f* 5. 10; 65, 68 a 72 ℔ witte Voer *f* 3. 85, *f* 4. 10 a *f* 4. 30, *f* 4. 35; 68, 72 a 75 ℔ zwarte dito *f* 3. 95, *f* 4. 20 a *f* 4. 45. Boonen en Gort prijshoudend. Koolzaad bijna niet in omgegaan. Raapolie *f* 57¼.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 24 November.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. Ofschoon de bewegingen in dit artikel deze week op verre na niet zoo uitgebreid zijn geweest als in de vorige, sluit hetzelve evenwel zeer vast op de vorige prijzen, zijnde op 24 c. voor goed ord. Java.

THEE in dezelfde vaste stemming.

SUIKER. Ruwe. De wiltige opinie, welke sedert eenigen tijd voor het artikel bestond, de buitengewone prijsverhooging welke voor alle soorten plaats vond, heeft op de den 22 dezer te Amsterdam gehouden veiling een zeer gunstigen invloed gehad, zijnde het geheel verk. tot ca. *f* 8 boven de prijzen der veiling NHM. Sept. ll. Geraffineerd. Door den gunstigen afloop der genoemde veiling zijn de Raffinadeurs niet dan tot hoogere prijzen met hunne partijen Crushed aan de markt.

RIJST heeft deze week meerdere attentie getrokken, vooral sedert het bekend worden der afdoening uit de eerste hand te Amsterdam der lading Moulmain, groot 7000 b., tot *f* 9½. Gepeld Arracan (Nacransie) wordt in loco op *f* 11½ gehouden, doch de omzettingen worden belemmerd door de geretireerdheid der houders.

SPECERIJEN. Peper zeer vast. Voor de overige kwaliteiten worden door de houders hoogere prijzen gevorderd, zonder dat die evenwel nog tot eenige belangrijke resultaten aanleiding hebben gegeven.

VRUCHTEN. Uit de eerste hand is verkocht de lading Vijgen per *Fortuna*, 2000 heele matten Condaatsch *f* 14, 1000 heele dito Comader *f* 18 en 6600 kwart dito dito *f* 19.

TABAK stil. In deze week werden uit de eerste hand afgedaan 56 vaten Virginie en 32 dito Maryland.

KATOEN. In de afgeloopen week is niets omgegaan.

METALEN. Van Banca Tin bestonden de omzettingen in 850 bl. tot *f* 74½. Koper in een doen.

HUIDEN. Van dit artikel valt niets te vermelden.

VETWAREN vast. Van de Sevilla Olijfolie zijn ca. 35,000 Ned. ℔ afgedaan tot geheimen prijs. Palmolie gevraagd, doch zonder voorraad. Cocosolie vast en met goeden aftrek. Blanke Berger Levertraan iets lager te noteren; bruine in een doen; blanke Tromsoer Traan tot *f* 68 te koop. Talk en Smeer vast en met goeden aftrek. Talk *f* 43 en inlandsch en goed vreemd Smeer *f* 41, *f* 41½.

HENNEP iets billijker te verkrijgen.

AMSTERDAM den 24 November.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ was minder levendig; de markt sluit evenwel zeer vast en de opinie gunstig.

THEE zonder belangrijken handel en onveranderd in prijs.

SUIKER. Ruwe. De door de N. H. M. in veiling aangeboden 17,085 kranj. en kann. Java zijn tot *f* 8 boven de laatst gehouden veiling vlug verkocht.

RIJST. Bij aanhoudende vraag ter speculatie op het voorjaar, gingen de prijzen hooger en is voor gepeld Arracan op levering *f* 11½ besteed, thans houdt men op *f* 11½, dito Voorloop *f* 12½ a *f* 13, gepeld Java *f* 13½ a *f* 14½; Voorloop *f* 15½ a *f* 16½. Tafel *f* 17 a *f* 17½.

VRUCHTEN. De afloop der beide veilingen zeer gunstig zijnde, is er sedert niets gepasseerd.

SPECERIJEN met iets meer vraag; voor Noot n.° 1, 2 en 4 is 3 c. avans betaald en Foelie tot 3 c. avans te koop.

TABAK. De afdoeningen in de eerste hand bepaalden zich tot 104 v. Maryland per *Leila*. In veiling werden afgedaan 1161 p. Java Malang per *Tagal* en 1102 p. Braziel per *Zeester*. Van Batavia werden alhier aangebragt per *Generaal Baron van Geen* 289 p. Java Kleyn en 358 p. E. E. en per *Clio* 1331 p. Java Nicot, van Baltimore per *Maryland* ongeveer 400 v. Maryland en per *Activo* van Havanna 233 cer. Havana. Voorraad der eerste hand op heden 2696 v. Maryland, 60 v. Virginie, 3893 p. Java en 233 cer. Havanna.

METALEN. Van Banca-Tin zijn 800 bl. tot *f* 74¼ afgedaan.

INDIGO blijft steeds in eene gunstige stemming: verhandeld zijn 150 kisten en kistjes Java, het meerendeel in goede en fijne middelsoorten. Er hebben weder eenige aanvoeren bij particulieren plaats gehad, welke spoedig ter markt zullen komen.

COCHENILLE vast, doch niets in gepasseerd.

VERWHOUTEN. Zoowel in Campêche als Geelhout vonden kleine partijen tot vorige prijzen nemers.

HARST. Bruine op *f* 4¼ gehouden en alzoo 100 v. betaald. Van Gele zijn 300 vaatjes in die proportie afgedaan.

TERPENTIJNOLIE blijft op vorige prijzen; de handel is echter niet groot.

QUERCITRON. Zoowel Philadelphia als Baltimore tot vorige prijzen, met kleinen handel.

MEEKRAP met wat meer handel; prijzen onveranderd.

Alle **VETWAREN** prijshoudend; tot vaste prijzen werden afgedaan diverse partijtjes bruine en blanke Levertraan, Kokos- en Palmolie. Men noteert thans: bruine Levertraan *f* 59 a *f* 60, blanke dito *f* 66 a *f* 70, bruin-blanke *f* 64 a *f* 66; Robbentraan *f* 53; Kokosolie *f* 29 a *f* 30 en Palmolie *f* 30.

***LONDEN* den 23 November.**

KOFFIJ. De markt sloot deze week ferm en met matigen omgang. Alleen zijn voor Mokka 3/ a 5/ lagere prijzen betaald. Van Native Ceylon zijn heden 168 b. tot 55/6 opgehouden. Overigens werden geene beduidende partijen aangeboden. — **SUIKER.** Gedurende de laatste acht dagen was de omgang zeer beperkt en de prijzen zijn niet sterk teruggegaan. Van 6630 z. Mauritius werd heden nog de helft tot 50/ a 53/ voor bruin en van 55/6 tot 60/ voor blond omgezet; een vierde gedeelte van 4038 z. Bengaal vond van 56/6 tot 57/ voor blond nemers. In andere soorten is niets meer gedaan. Geraffin. meer gevraagd en vaster op 71/6 voor bruine lompen. — **CACAO** met geringen kooplust. — **RIJST** met levendigen omgang en sedert de twee laatste weken 1/3 hooger te noteren. Heden zijn 4550 z. Bengaal a 17/ en 45 tiersjes Carolina tot 40/ opgehouden. In de tweede hand werden 100 ton ord. a fijn blank Bengaal van 17/ tot 18/6 verhandeld en 300 z. Moulmain a 16/3. Op levering is niets afgedaan. — **SPECERIJEN.** Piment is nog ruim ¼ d. gedaald; 200 b. bedongen in veiling 4¾ voor ord.; 132 b. zwarte Sumatra werden heden a 5 d. opgehouden. Andere Specerijen onveranderd. — **HOPPE** stil.

GRAANMARKT. Engelsche Tarwe was heden matig aangevoerd en bedong bij vrij sterke vraag de prijzen van Maandag ll. Vreemde Tarwe was ruim aan de markt gebragt van de Vereenigde Staten en vond mede tot hooge prijzen grif nemers. Meel meer aangeboden en iets gedaald. Norfolk is tot 60/ gevraagd. Boonen en Erwten gezocht en met volle prijzen betaald. Haver met goeden voorraad, doch niet lager te noteren, daar er vrij levendige kooplust voor cons. bestond. Klaverzaad met neiging tot rijzen en meer vraag voor rood Zaad.

***LIVERPOOL* den 23 November.**

KATOEN. Gisteren sloot de markt flaauw. De verkoopen bedroegen 5000 b., waarvan 1000 b. Suratte voor speculatie. De daling der prijzen dezer week bedraagt ⅛ a ¼ d. voor goede Amerik. en de omzettingen ca. 35000 balen, waarvan 28000 b. voor cons., 5000 b. voor uitvoer en 1000 b. voor speculatie. Voorraad 438,000 b. tegen 567,710 b. in het vorig jaar op gelijk tijdstip.

GRANEN kalm en met weinig verandering. Tarwe is 2 d. per bushel, Meel 1/ per zak en Turksche Tarwe 1/ per quarter lager te noteren. Andere soorten werden op vorige prijzen gehouden.

***ANTWERPEN* den 24 November.**

In **KOFFIJ** en **SUIKER** is heden niets belangrijks omgegaan. — **RIJST** goed gesouteneerd. Men noteert de verkoopen van ca. 5000 z. zeilende Arracan Uncleaned, ca. 2000 z. gepeld Nacrensie op levering van fl. 11⅞ tot 11⅝, 300 z. Moulmain a fl. 11⅜ en 1300 z. ord. tot geheimen prijs. — Van **LOOD** zijn ca. 5000 kil. Inlandsch afgedaan. — Van Gele **CACHOU** vonden in de laatste dagen circa 2000 kil. nemers. — **GRANEN** met weinig handel tot vorige prijzen

***BORDEAUX* den 21 November.**

STERKE DRANKEN. Armagnac fr. 150; Tafia fr. 90 a 100. De 3/6 Languedoc is ferm op fr. 150 genoteerd.

Advertentiën.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.